

Ali mora računovodja narediti predajni zapisnik

Božena Macarol, Svetovanje Macarol
evronaevro@finance.si

VPRAŠANJE: Ali mora računovodja opraviti predajo poslov in izdelati predajni zapisnik s pojasnili o odprtih postavkah in posebnostih ob prenehanju delovnega razmerja na delovnem mestu računovodje?

ODGOVOR: Računovodja mora ob prenehanju svojega mandata oziroma delovnega razmerja končati svoje delo tako, da so vsi računovodski podatki pregledni in povsem jasni tistemu, ki ni sodeloval pri njihovem dotedanem knjiženju. Torej, pripraviti je treba nekakšen predajni zapisnik. Način poteka računovodenja, vrste poslovnih knjig, evidenc, krogotok knjigovodskih listin, način vrednotenja sredstev, obveznosti do virov sredstev, prihodkov in odhodkov, notranjih in zunanjih poročil morajo biti razvidni iz pravilnika o računovodstvu, ki sicer ni zakonsko predpisan notranji akt. K pripravi tega pravilnika napotujejo slovenski računovodski standardi (2006), katerih uporaba je obvezna tudi po veljavnem zakonu o gospodarskih družbah in zakonu o računovodstvu.

Če računovodja med trajanjem delovnega razmerja na

delovnem mestu računovodje ni pripravil predloga pravilnika o računovodstvu in ga ponudil v sprejetje poslovodstvu, mora kako drugače svojemu nasledniku popisati postopke računovodenja, uporabljene računovodske usmeritve, vsebino odprtih postavk, morebitne sporne ali dvomljive terjatve, vrste evidenc in način arhiviranja dokumentov.

Če ni tako, mora novi računovodja ob prevzemu poslov vložiti veliko energije, časa in znanja v prenovo sistema računovodenja za nazaj, kar pa je, kot že rečeno, časovno in strokovno zelo zahtevno opravilo.

Kdaj ni treba narediti predaje

Ob prenehanju delovnega razmerja računovodji ne bi bilo treba opraviti predaje delovnih nalog le, če bi:

► bili vse poslovne knjige, evidences, obračuni in poročila v času vodenja računovodstva od pristojne osebe vodeni tako pregledno, da bi lahko na njihovi podlagi novi računovodja takoj spoznal vrsto in naravo poslovnih dogodkov, sistem računovodenja, vsebino in vzroke za posamezne odprte postavke;

► družba imela veljavno sprejet pravilnik o računovodstvu, ki bi ga prejšnji računovodja tudi dosledno uporabljal v praksi;

► družba vsako leto skrbno opravljala inventurni popis vseh sredstev in obveznosti do virov sredstev, ugotavljala vzroke za razlike in usklajevala knjigovodsko stanje z dejanskim.

Ob izpolnjevanju vseh treh pogojev skupaj formalna predaja (ustna ali pisna) morda ne bi bila potrebna, saj bi lahko računovodja iz vseh listin in evidenc ugotovil vsa pomembna dejstva, ki se nanašajo na prejšnje računovodenje, in preprosto nadaljeval knjiženje.

Ker navedeno velja le za idealne razmere, ki so v realnem življenju redke, sta sestavitev predajnega zapisnika in pregled njegovih postavk nujno potrebni opravili ob predaji dela novemu računovodji.

Brez predajnega zapisnika

Če računovodja ob končanju svojih delovnih nalog ne naredi predajnega zapisnika, iz vsega, kar je pustil za sabo, pa izhaja, da poslovne knjige niso bile skrbno in pravilno vodene, mora novi računovodja ugotoviti dejansko sta-

nje računovodenja. To lahko naredi le tako, da pregleda prejšnje poslovanje dobesedno od postavke do postavke, in sicer za več let nazaj, ter poskuša ugotoviti, ali so bile posamezne postavke v bilanci stanja pravilno izkazane. Če niso pravilno izkazane, je treba ugotoviti, zakaj ostajajo odprte, ali so usklajene z analitičnimi evidencami in podobno. Računovodja, ki je v preteklosti knjižil poslovne dogodke in sestavljal računovodske izkaze, je namreč najbolje seznanjen z vsebino posameznih postavk in z odločitvami o njihovem evidentiranju, zato lahko le sam najhitreje in najbolj zanesljivo opiše stanje v zapisniku o predaji poslov.

Če ni tako, novi računovodja porabi za razčiščevanje prejšnjih knjižb na podlagi splošne ocene vsaj dvakrat toliko časa od tistega, ki bi bil potreben za knjiženje v pregledovanih obdobjih. Ob vsem trudu in razčiščevanju v teh primerih še vedno obstaja možnost, da nekatere odprte postavke nikoli ne bodo razčiščene, nekatera sredstva pa bodo za vedno izgubljena. ●